

EUROPOS KOMISIJA KOVAI SU RASIZMU IR NETOLERANCIJA (ECRI)

POLICIJOS PAJĖGŲ KOVA SU RASIZMU IR DISKRIMINACIJA

Europos Komisijos kovai su rasizmu ir netolerancija (ECRI) bendrosios politinės rekomendacijos Nr. 11:

Pagrindinės temos

„Kasdienis policijos darbas – užtikrinti, kad mūsų bendruomenės būtų saugios, – tampa vis sudėtingesnis bei susiduria su rimtais iššūkiais dėl kylančios terorizmo grėsmės.

Policija privalo užtikrinti visų visuomenės narių teises ir saugumą, nepriklausomai nuo jų religijos, etninės ar kitokios kilmės.

ECRI policijos pajėgų kovos su rasizmu ir rasine diskriminacija gairės gali padėti vyriausybėms, policijai ir mažumų grupėms dirbti drauge užtikrinant saugią visuomenę bei lygias žmogaus teises visiems visuomenės nariams.“

PAGRINDINĖS NUOSTATOS

- Policija turi atlikti pagrindinį vaidmenį kovoje su rasizmu ir diskriminacija, kad:
- galėtų užtikrinti tvarką įvairialypėje visuomenėje nepažeidžiant žmogaus teisių;
  - susilaikytų nuo klasifikavimo pagal rasę; ir
  - stebėtų rasistinius incidentus ir veiksmingai tirtų rasistinius nusikaltimus.

ATRINKTOS REKOMENDACIJOS

1. Kurti gerus policijos ir mažumos grupių bendruomeninius santykius:

- mokyti policiją užtikrinti tvarką įvairialypėje visuomenėje ir teisėtai įpareigoti policiją užkirsti kelią diskriminacijai;
- skatinti mažumų atstovų įdarbinimą policijoje;
- užtikrinti, kad policija užmegztų ryšius su mažumomis bei palaikytų su jomis nuolatinį ryšį bendraudama ir bendradarbiaudama.

2. Nebetaikyti klasifikavimo rasiniu pagrindu ir priversti policiją būti labiau atsakinga:

- uždrausti rasinį klasifikavimą, vietoj jo naudoti „pagrįsto įtarimo“ standartą;
- stebėti atvejus, kai policija imasi klasifikuoti pagal rasę;
- nepriklausomi organai turi tirti policijos vykdomos rasinės diskriminacijos atvejus ir užtikrinti, kad kaltinamieji stotų prieš teismą;
- policija turi suteikti paramą rasinės diskriminacijos aukoms.

3. Užtikrinti policijos pagalbą stebint ir kovojant su rasizmu visuomenėje šiais būdais:

- rasistinių nusikaltimų tyrimas ir kruopštus, neiškraipytas jų fiksavimas bei paskelbimas;
- aukų ir liudytojų skatinimas pranešti apie rasistinius nusikaltimus;
- plataus „rasistinių nusikaltimų“ apibrėžimo priėmimas, pvz. „bet koks incidentas, kurį auka ar bet koks kitas asmuo gali suvokti esant rasistinio pobūdžio“.

SKIRSTYMAS PAGAL RASES

Skirstymą pagal rases ECRI apibūdina taip: „Policija, siekdama kontroliuoti, stebėti ar atlikti tyrimą, naudoja rasės, odos spalvos, kalbos, religijos, tautybės arba tautinės ar etninės kilmės kriterijų, neturėdama objektyvaus ir įtikimo pagrindo.“

ECRI NAUDINGOS NUORODOS

ECRI bendrosios politinės rekomendacijos Nr. 11:

Kova su rasizmu ir rasine diskriminacija policijos pajėgomis

http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/activities/GPR/EN/Recommendation_N11/Recommendation_11_en.asp

ECRI bendrosios politinės rekomendacijos Nr. 8:

Kova su rasizmu ir terorizmu

http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/activities/GPR/EN/Recommendation_N8/Recommendation_8_en.asp

ECRI bendrosios politinės rekomendacijos Nr. 7:

Nacionaliniai kovos su rasizmu ir rasine diskriminacija teisės aktai

http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/activities/GPR/EN/Recommendation_N7/Recommendation_7_en.asp

FAKTAI IR IŠVADOS

„Europos Tarybos šalys narės yra atlikusios labai mažai tyrimų ir stebėjimų dėl skirstymo rasiniu pagrindu. Susiduriame su rimtomis žinių spragomis tiek dėl metodų, kuriais siekiama identifikuoti ir matuoti rasinį skirstymą, tiek dėl studijų, kurios apimtų skirtingus anksčiau minėtus aspektus, atsižvelgiant į rasinio skirstymo apibrėžimą, o konkrečiai – veiksmingumą, būtinumą ir žalą, kuri atsiranda dėl skirstymo rasiniu pagrindu. ECRI mano, kad šios žinių spragos veiksmingai sudaro sąlygas nevaržomai vykdyti rasinę klasifikaciją ir ją stiprinti tam tikromis saugumo aplinkybėmis.“
Aiškinamasis memorandumas ECRI bendrųjų politinių rekomendacijų Nr. 11 paragrafui Nr. 40.

„Tamsaus gymio asmenys taip pat yra diskriminuojami ir tose šalyse, kuriose jų bendruomenės gyvena dešimtmečiais. Jie vis dar dažnai neproporcingai gyvena socialiai pažeidžiamose teritorijose, juos dažniau nei šviesaus gymio asmenis sustabdo ir apieško policija...“ ECRI metinis pranešimas, 2014.

<http://www.coe.int/ecri>

European Commission
against Racism and Intolerance

ECRI
Commission européenne
contre le racisme et l'intolérance

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE